

KUTSE ANDMISE KORD
käsitöö kutseala (va. juveelitoodete valmistaja) kutsetele

1. ÜLDOSA

1.1 Kutse andmise kord (edaspidi kord) reguleerib järgmiste kutsete andmise korraldamist:

- 1) Keraamikaesemete valmistaja, tase 3
 - 1) Saviesemete valmistaja osakutse
 - 2) Keraamiliste esemete maalija osakutse
- 2) Keraamikasell, tase 4
- 3) Klaasipuhuja sell, tase 4
 - 1) osakutse: Klaasesemete valmistamine
 - 2) osakutse: Klaastoodete ja teenuste turundus
- 4) Klaasipuhuja, tase 5
 - 1) osakutse: Klaasesemete valmistamine
 - 2) osakutse: Klaastoodete ja teenuste turundus
- 5) Tekstiilkäsitöö valmistaja, tase 3
 - 1) Kangakuduja osakutse
 - 2) Masinkuduja osakutse
 - 3) Silmuskuduja osakutse
 - 4) Heegeldaja osakutse
 - 5) Tikkija osakutse
 - 6) Tekstiilmaterjalide värvija osakutse
- 6) Tekstiilkäsitöö sell, tase 4
- 7) Tekstiilikäsitööline, tase 5
- 8) Tekstiilimeister, tase 6
- 9) Rahvarõivameister tase 6
- 10) Käsitöömeister, tase 7
- 11) Nahkkäsitöö valmistaja, tase 4
- 12) Puukäsitööline, tase 3
 - 1) osakutse: Puitesemete ja -detailide valmistamine
- 13) Puukäsitööline, tase 4
- 14) Sepp, tase 4
- 15) Sepp, tase 5

1.2 Iga kutse kompetentsusnõuded on kehtestatud kutsestandardis. Kompetentsuse hindamise positiivse tulemusena väljastatakse kutsetunnistus.

1.3 Kutse andmisel järgitakse elukestva õppe põhimõtet - tunnustada inimeste oskusi ja teadmisi sõltumata nende omandamise ajast, kohast ja viisist ning tagada võrdsed võimalused kompetentsuse hindamisel ja tunnustamisel.

1.4 Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit on punktis 1.1 loetletud kutsete kutset andev organ ehk kutse andja (edaspidi KA).

1.5 Kutse- ja hindamiskomisjoni(de) volitused kehtivad KA kutse andmise õiguse kehtivuse lõppemiseni.

1.6 Kutse- ja hindamiskomisjon(id) lähtub (lähtuvad) oma töös kutseesadusest, kutse andmise korrast ja kutsekomisjoni töökorrast, kutsestandardist jm. kutse andja kehtestatud juhenditest.

- 1.7 Kutse esmakordne taotlemine ja taastõendamine võivad eeltingimuste ja vormide poolest erineda.
- 1.8 Kutse taotlemine ja tõendamine, sh. taastõendamine, on taotlejale tasuline (vastavalt kutseaduse § 17 lõikele 2), tasu suuruse kinnitab Kultuuri kutseenõukogu KA ettepaneku alusel.
- 1.9 Taotlemise dokumente menetletakse haldusmenetluse seaduse sätetele vastavalt, arvestades korrast tulenevaid erisusi.
- 1.10 Korra ja selle muudatused kinnitab kutseenõukogu ning need jõustatakse kutseenõukogu koosolekule järgneval kutse andmise väljakuulutamisel.
- 1.11 Kutse andmise alane nõustaja ja haldusjärelevalve teostaja on Kutsekoda.

2. KUTSE TAOTLEMISE JA TAASTÕENDAMISE EELTINGIMUSED JA ESITATAVAD DOKUMENDID

2.1. Kutse taotlemise eeltingimused:

3. taseme kutsed (sh osakutsed):

- 1) Keraamikaesemete valmistaja, tase 3
 - 1) Saviesemete valmistaja osakutse
 - 2) Keraamiliste esemete maalija osakutse
- 2) Tekstiilkäsitöö valmistaja, tase 3
 - 1) Kangakuduja osakutse
 - 2) Masinkuduja osakutse
 - 3) Silmuskuduja osakutse
 - 4) Heegeldaja osakutse
 - 5) Tikkija osakutse
 - 6) Tekstiilmaterjalide värvija osakutse
- 3) Puukäsitöeline, tase 3
 - 1) osakutse: Puitesemete ja -detailide valmistamine

taotlemise eeltingimused:

kutsealase koolituse läbimine (meistri käe all (esitatakse õppe läbimist tõendav tunnistus või töökoha tõend asutuses töötamise ja tööülesannete kohta), õppeasutuses vm), praktika käsitöettevõttes (esitatakse praktika aruanne ja/või päevik) või töökogemus iseseisva käsitöölisena.

4. taseme kutsed:

- 1) Keraamikasell, tase 4
- 2) Klaasipuhuja sell, tase 4
 - 1) osakutse: Klaasesemete valmistamine
 - 2) osakutse: Klaastoodete ja teenuste turundus
- 3) Tekstiilkäsitöö sell, tase 4
- 4) Nahhkäsitöö valmistaja, tase 4
- 5) Puukäsitöeline, tase 4
- 6) Sepp, tase 4

taotlemise eeltingimused:

kutsealase koolituse läbimine (meistri käe all, (esitatakse õppe läbimist tõendav tunnistus või töökoha tõend asutuses töötamise ja tööülesannete kohta), õppeasutuses vm), vähemalt põhihariduse omamine, praktika käsitöettevõttes (esitatakse praktika aruanne ja/või päevik) või töökogemus iseseisva käsitöölisena.

5. taseme kutsed:

- 1) Klaasipuhuja, tase 5
 - 1) osakutse: Klaasesemete valmistamine
 - 2) osakutse: Klaastoodete ja teenuste turundus
- 2) Tekstiilikäsitöoline, tase 5
- 3) Sepp, tase 5

taotlemise eeltingimused:

kutse- ja juhtimisalase täiendkoolituse läbimine, vähemalt keskhariduse omamine ning järjepidev iseseisva töötamise kogemus (vähemalt 4 a) käsitöölise ja juhendajana.

Rahvarõivameister tase 6 taotlemise eeltingimused: tekstiilkäsitöö alase kutse- ja juhtimisalase täiendkoolituse läbimine ning järjepidev töötamise kogemus (vähemalt 5 a) rahvarõivameistrina.

Tekstiilimeister tase 6 taotlemise eeltingimused: kutselase koolituse (rakenduskõrghariduse õppekava, praktika osa vähemalt 36 EAP) läbimine või tekstiilkäsitöö koolituskursuse ja juhtimisalase koolituse läbimine ning järjepidev töötamise kogemus (vähemalt 5 a) tekstiilimeistrina.

7. taseme kutsete taotlemise eeltingimused: kutsealase magistriõppe läbimine (praktika osa vähemalt 30 EAP) või kutse- ja juhtimisalase täiendkoolituse läbimine ja järjepidev töötamise kogemus valdkonna arendamise alal (vähemalt 10 a) tekstiili, rahvarõiva või klaasimeistrina või erialane kõrgharidus, 6 a erialase töö kogemus ja täiendkoolituse läbimine.

2.2. Kutse taotlemiseks esitatavad dokumendid:

Kõigi käsitöö kutseala (va. juveelitoodete valmistaja) kutsete taotlemiseks on vajalik esitada järgmised dokumendid:

- 1) avaldus (kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis),
- 2) koopia isikut tõendavast dokumendist (pass või ID kaart),
- 3) erialane CV (v.a. 3. ja 4. taseme kutsed)
- 4) maksekorraldus või muu kinnitus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta,
- 5) erialast haridust (juhul kui on) tõendava(te) dokumendi(dokumentide) koopia(d),
- 6) täiendkoolitus(t)e läbimist tõendava(te) dokumendi (dokumentide) koopia(d), va 3. ja 4. taseme kutsed ja tekstiilimeister 6, kui tal on kõrgharidus
- 7) töölase tegevuse kirjeldus (vabas vormis, võib olla ka praktikapäevik) koos enesehinnangu ja tööandja(te) hinnanguga (v.a. 3. ja 4. taseme kutsed).
- 8) palgatöötajad esitavad tööandja/omaniku poolse kinnituse oma töökogemuse kohta koos soovituskirjaga.
- 9) 6. ja 7. taseme kutsete taotlemisel eneseanalüüs.
- 10) 3., 4. ja 5. taseme käsitöö kutse taotlemisel tööde mapp, 6. ja 7. taseme puhul portfoolio (nõuded kirjeldatud hindamisstandardites).

2.3. Kutse taastõendamise eeltingimused

5. taseme käsitöölise ning 6. ja 7. taseme meistrite kutsete taastõendamine toimub töökogemust ja täiendkoolitust tõendavate dokumentide alusel

2.4. Kutse taastõendamiseks esitatavad dokumendid:

- 1) avaldus (kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis),
- 2) koopia isikut tõendavast dokumendist (pass või ID kaart),
- 3) erialane CV
- 4) maksekorraldus või muu kinnitus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.
- 5) erialast haridust (juhul kui on) tõendava(te) dokumendi(dokumentide) koopia(d),

- 6) täiendkoolitus(t)e läbimist või varasemat kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide koopiad,
- 7) essee/eneseanalüüs, millele võib lisada nt väljaantud raamatu, ülevaate näitustegevusest, koolitustegevusest, valdkonna arendustegevusest.

2.5. Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine

Kutsekomisjon võib välja töötada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) korra. Varasemaid õpinguid tõendatakse diplomi, tunnistuse või muu haridust tõendava dokumendiga. Varasema töökogemuse, huvi- ja muu igapäevase tegevuse raames toimunud õppimist tõendatakse viitega valminud töödele ja nende esitlusega, näidiste mapi, kutsetunnistuse, töölepingu või ametisse nimetamise käskkirja koopia või muude dokumentaalsete tõenditega. Töökogemuse tõendamisel lisatakse taotlusele töökogemuse kirjeldus ning eneseanalüüs.

3. TAOTLEJA KOMPETENTSUSE HINDAMINE

3.1. 3. taseme käsitöölise (sh osakutsete) hindamisvormid on järgmised:

- 1) praktiline töö ja/või teooriaküsimused,
- 2) endavalmistatud esemed (nõuded kirjeldatud hindamisstandardites),
- 3) vestlus,
- 4) tööde mapp (nõuded kirjeldatud hindamisstandardites).

3.2. 4. ja 5. taseme käsitöölise (sh klaasipuhuja tase 5 osakutse) hindamisvormid on järgmised:

- 1) tööde mapp (nõuded kirjeldatud hindamisstandardites)
- 2) toote ja/või teenuse esitlus
- 3) endavalmistatud esemed (nõuded kirjeldatud hindamisstandardites)
- 4) praktiline töö ja/või teooriaküsimused
- 5) vestlus (küsimused mapi, endavalmistatud eseme (proovitöö) valmistamise ja eseme turustamisvõimaluste kohta)
- 6) materjalide, tööriistade ja seadmete kasutamise video/vaatlus (ainult klaasipuhuja 5 hindamise puhul).

3.3. 6. ja 7. taseme meistrite hindamisvormid on järgmised:

- 1) portfoolio (sisaldab tõendusmaterjale loomingulise tegevuse (endavalmistatud esemed, näitustel esinemine autoritrükiste jm kohta) (nõuded kirjeldatud hindamisstandardites)
- 2) praktiline töö (endavalmistatud esemete esitamine)
- 3) vestlus

5., 6. ja 7. taseme kutsete taastõendamise hindamisviisiks on vestlus ja eneseanalüüs.

4. KUTSE ANDMISE VÄLJAKUULUTAMINE

4.1. KA kuulutab kutse andmise välja vähemalt 1 kord aastas.

4.2. KA loob oma kodulehele kataloogi „Kutse andmine“, kus avalikustab ajakohase teabe:

- 1) avalduste ja dokumentide vastuvõtu koha ja tähtajad ning esitamise viisid,
- 2) hindamiste toimumise ajad,
- 3) tasu suuruse kutse andmisega seotud kulude katteks,
- 4) muu kutse andmise korraldust ning tingimusi puudutav teave.

5. KUTSE ANDMISE OTSUSTAMINE JA KUTSETUNNISTUSE VÄLJASTAMINE

- 1.1 Kutsekomisjon teeb kutse andmise või mitteandmise otsuse hindamistulemuste põhjal iga taotleja kohta eraldi.
- 1.2 KA teatab otsusest taotlejale. Kutse mitteandmise otsust põhjendatakse kirjalikult.
- 1.3 Taotlejal on õigus esitada kaebus hindamisprotsessi ja -tulemuse kohta kutsekomisjonile.
- 1.4 Taotlejal on õigus esitada vaie kutsekomisjoni otsuse kohta haldusmenetluse seaduses sätestatud tingimustel ja korras.
- 1.5 KA esitab kutsekomisjoni otsuse kutse andmise ja registrisse kandmise kohta 7 tööpäeva jooksul Kutsekojale, kes korraldab andmete kandmise kutsetunnistuse plankidele ja väljastab trükitud kutsetunnistused KA-le.
- 1.6 KA väljastab kutsetunnistuse 30 päeva jooksul pärast kutse andmise otsuse vastuvõtmist.
- 1.7 Kutse andjal on kutsekomisjoni ettepanekul õigus tunnistada kutsetunnistus kehtetuks, kui:
 - 1) kutsetunnistus on saadud pettuse teel;
 - 2) kutsetunnistus on välja antud võltsitud või valeandmeid sisaldava dokumendi alusel;
 - 3) kutset omava isiku tegevus ei vasta kutsestandardiga sätestatud normidele. Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel peab kutsekomisjon andma isikule võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamuse ja vastuväited. Kutsekomisjon võib kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel tugineda kolmandate isikute (nt aukohus) seisukohtadele jne.
- 1.8 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel kustutatakse see kutseregistriist ning KA teatab otsusest asjaomasele isikule tähtkirjaga ja avaldab sellekohase kuulutuse Ametlikes Teadaannetes (<http://www.ametlikudteadaanded.ee/>).
- 1.9 Vajadusel võib kutsetunnistuse omanik taotleda kutsetunnistuse duplikaadi väljaandmist kutseregistri volitatud töötlejalt.

6. KUTSETUNNISTUSE KEHTIVUSAEG

Kutsetunnistuse kehtivusaja alguse otsustab kutsekomisjon.

Kutse Keraamikaesemete valmistaja, tase 3 kutsetunnistus on tähtajatu.

Kutse Keraamikasell, tase 4 kutsetunnistus on tähtajatu.

Kutse Klaasipuhuja sell, tase 4 kutsetunnistus on tähtajatu.

Kutse Klaasipuhuja, tase 5 (sh osakutse) kutsetunnistus kehtib 7 aastat.

Kutse Tekstiilkäsitöö valmistaja, tase 3 kutsetunnistus (sh osakutsed) tunnistus on tähtajatu.

Kutse Tekstiilkäsitöö sell, tase 4 kutsetunnistus on tähtajatu.

Kutse Tekstiilkäsitööline, tase 5 kutsetunnistus kehtib 7 aastat.

Kutse Tekstiilimeister, tase 6 kutsetunnistus kehtib 7 aastat.

Kutse Rahvarõivameister tase 6 kutsetunnistus kehtib 7 aastat.

Kutse Käsitöömeister, tase 7 kutsetunnistus kehtib 7 aastat.

Kutse Nahkkäsitöö valmistaja, tase 4 kutsetunnistus on tähtajatu.

Kutse Puukäsitööline, tase 3 (sh osakutse) kutsetunnistus on tähtajatu.

Kutse Puukäsitöeline, tase 4 kutsetunnistus on tähtajatu.

Kutse Sepp, tase 4 kutsetunnistus on tähtajatu.

Kutse Sepp, tase 5 kutsetunnistus kehtib 7 aastat.

7. KUTSEKOMISJONI TÖÖKORD

Kutsekomisjon töötab välja kutsekomisjoni töökorra, kus sätestatakse:

- 1) kutsekomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine ja kvoorumi määratlemine,
- 2) kutsekomisjoni otsuste vastuvõtmine ja protokollimine,
- 3) taotleja avalduse ja muude dokumentide vastuvõtmise ning menetlemise korraldamine,
- 4) hindamiskomisjoni moodustamine, ülesanded ja töö korraldamine,
- 5) kutse- ja hindamiskomisjoni liikmete töö tasustamise põhimõtted.

8. KUTSEKOMISJONI KOOSSEIS

Kutsekomisjoni tööd korraldab konkursiga valitud kutse andja. Kutsekomisjoni koosseisu kuuluvad:

1. Tööandjate esindajad

OÜ Pileum – Maret Lehis
Palupera Käsitöökoda – Andres Rattasepp
Eraettevõtja – Kersti Laanmaa

2. Töötajate/spetsialistide esindajad

Eesti Nahakunstnike Liit – Pille Kivihall
ERKL ja MTÜ Rahvarõivas – Anu Randmaa

3. Koolitajate esindajad

Olustvere TMK – Eili Soon, Meelis Kihulane
Vana-Vigala TTK – Joonas Kiri

9. NÕUDED KUTSEKOMISJONI LIIKMETELE

9.1 Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet kutsesüsteemist ja oma erialast.

9.2 Kutsekomisjoni liige peab tegutsema erapooletult.

10. NÕUDED HINDAMISKOMISJONI LIIKMETELE

10.1 Hindamiskomisjon koosneb vähemalt kolmest liikmest. Hindamiskomisjoni(de) liikmete kompetentsus peab kogumis vastama järgmistele nõuetele:

- 1) Erialane kompetentsus,
- 2) kutsesüsteemialane kompetentsus,
- 3) hindamisalane kompetentsus.

10.2 Hindamiskomisjoni liikmed peavad olema sobivate isikuomaduste ja hoiakutega ning tegutsema erapooletult. Hindamiskomisjoni liige ei tohi olla seotud kutse taotleja

juhendamisega.

10.3 Hindamiskomisjoni liikmetest ei tohi üle ühe kolmandiku olla vahetult seotud antud hindamiseks ettevalmistava koolituse või väljaõppe korraldamisega ja üle ühe kolmandiku olla taotleja tööandjaga samast asutusest.

11 KUTSE ANDMISE DOKUMENTEERIMINE JA DOKUMENTIDE SÄILITAMINE

KA dokumenteerib kutse andmisega seotud tegevuse Kutsekoja poolt välja töötatud dokumendivormide järgi ja määratud ulatuses ning dokumente säilitatakse kutseasutuse kinnitatud arhiveerimiskorras sätestatud aja jooksul, kui õigusaktides ei ole tähtaegu sätestatud.